

Sammenheng mellom HD-grader og symptomer

hos breton og norske harehunder.

Det fins lite litteratur som ser på sammenhengen mellom HD-diagnoser gitt av NKKs avlesere, og faren for at de samme hundene utvikler symptomer. Imidlertid gjorde Norsk Bretonklubb og Norske Harehundklubbers Forbund undersøkelser rundt dette for en del år siden. NKKs HD-gruppe studerte undersøkelsene, og kom med følgende kommentarer i sin sluttrapport fra 2019 (s.54-57):

Breton

Sitat (i kursiv) fra Norsk Breton Klubbs undersøkelse som ble gjennomført i 2011 – Vedlegg 4.
«I 2011 gjorde NKBs avlsråd en kartlegging, og eierne til 58 dysplastiske hunder ble oppringt og spurt om eventuelle helseplager. Hundenes alder ved intervjuet var mellom 8 og 10 år.

-2 ønsket ikke å svare.

-3 hunder var avliva (3,5 år - E; 4,5 år - D og 6 år- C (ikke pga HD)

-12 har merka stivhet, støl, smerter i ulik grad (2 stk E, 7 stk D og 3 stk C)

-41 har ikke merka noen ting (11 stk D og 30 stk C)

-14 av 58: 24 % rapporterte om kliniske symptomer totalt.

3/3 av 3: 100 % av E rapporterte om kliniske symptomer.

8/18 D: 44 % av D-hoftene rapporterte om kliniske symptomer.

3/34 C: 9 % av C-hoftene rapporterte om kliniske symptomer.

Det ble ikke spurt om hvor gamle hundene var da helseplagene ble merkbare, det var ikke samme person som gjennomførte alle intervjuene og tallmaterialet er begrenset. Datakvaliteten er derfor ikke optimal, men dette er de eneste tallene som finnes, og de samsvarer med det inntrykket NBK har gjennom anekdotisk og empirisk informasjon og med medisinske vurderinger:

-det er store individuelle variasjoner om breton med dysplasi får helseplager

-det er hovedsaklig breton med D- og E-hofte som får helseplager

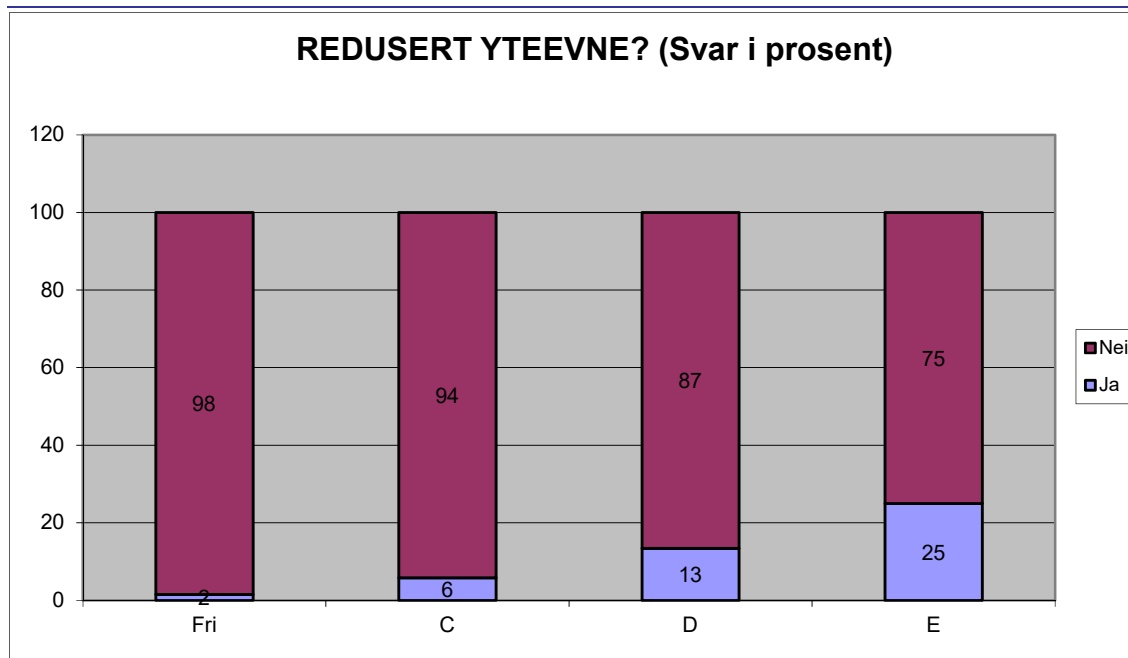
-de fleste breton med C-hofte har lite helseplager»

Harehundforbundet

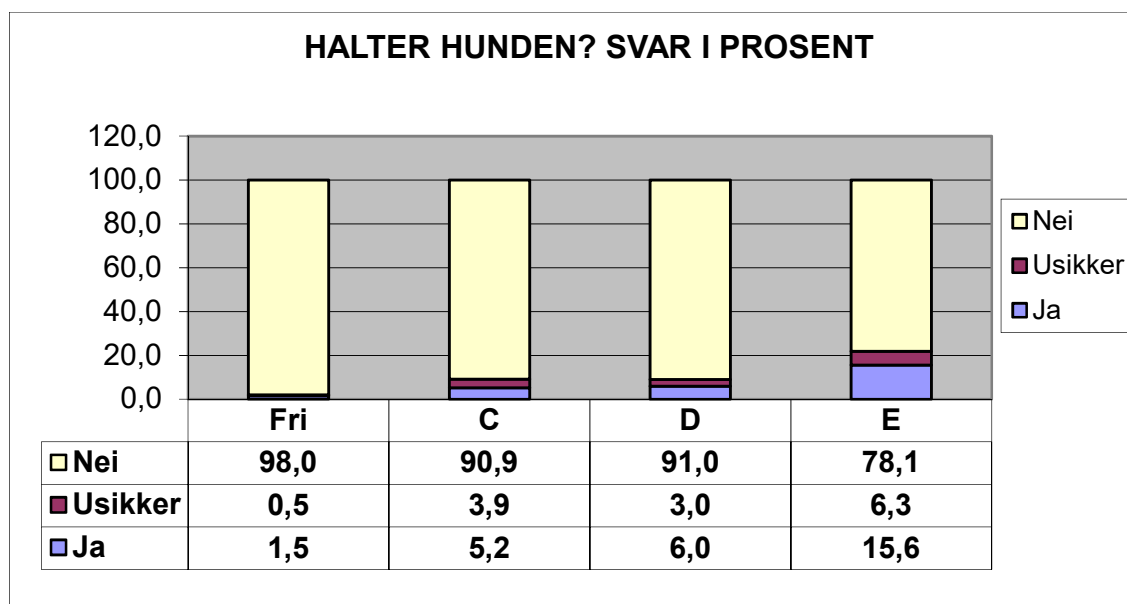
Harehundforbundet gjorde i 2002-2003 en egen spørreundersøkelse om HD-diagnoser og kliniske problemer for de fem største rasene (finsk støver hamiltonstøver, dunker, beagle og drever) – Vedlegg 5. Det ble sendt 620 skjema til eiere som står registrert med, eller som har hatt, hunder med HD. 372 eiere av hunder med fri-diagnoser ble også tilskrevet. I underkant av halvparten av de tilskrevne svarte. Svarprosenten varierte sterkt fra rase til rase.

Søylediagrammet under viser resultater fra undersøkelsen:

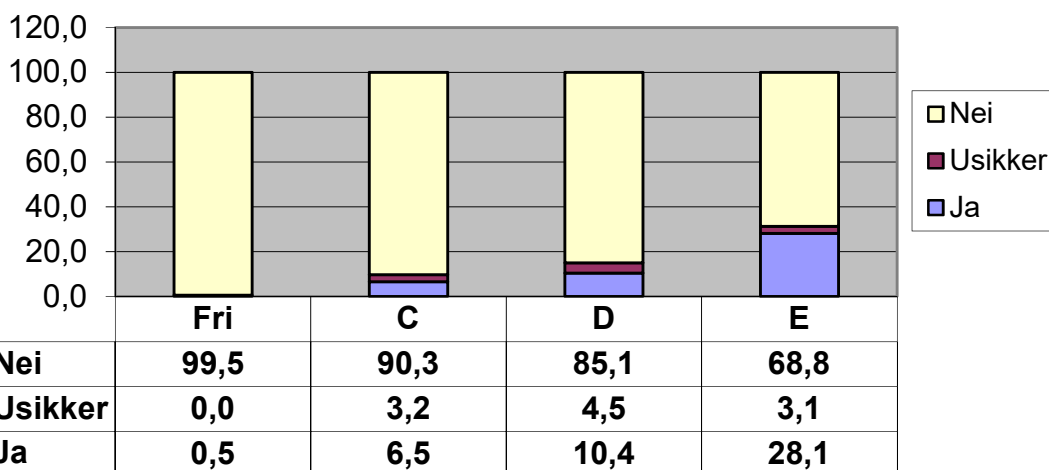

Figur 10. Prosentandelhunder med redusert yteevne, kategorisert ut fra hundens HD-grad (Figur fra undersøkelsen til Harehundforbundet).

Figur 11. Prosentandelhunder med halthet, kategorisert ut fra hundens HD-grad (Figur fra undersøkelsen til Harehundforbundet).

STIVHET? SVAR I PROSENT

Figur 12. Prosentandelhunder med stivhet, kategorisert ut fra hundens HD-grad (Figur fra undersøkelsen til Harehundforbundet).

Sitater fra undersøkelsen er i kursiv:

«Redusert yteevne:

Vi begynner med den svakeste graden, grad C, så er det ikke flere enn én av sytten hunder med svak HD som meldes å ha redusert yteevne, dvs. 6%. 94% hemmes altså ikke. Det er da verdt å merke seg at også HD-frie hunder kan ha vedvarende halthet eller stivhet i bakparten, og altså i følge eierne ha nedsatt yteevne. 2% av de HD-frie hundene har av ulike årsaker det. Om vi ser på grad D (middels HD), så kan du, om vi tenker oss et teoretisk tilfelle, ha åtte hunder med grad D og bare én vil ha nedsatt yteevne (13%). Når det gjelder sterk HD, grad E, vil én av fire ha nedsatt yteevne.»

HD-prosjektgruppas kommentar: Antagelig vil langt flere hunder oppleve smerte pga. HD enn det tallene for redusert yteevne indikerer.

Videre konkluderer rapporten til Harehundforbundet:

«Statistikkene viser, er at det for de aller fleste individer er ganske ubesværlig å ha HD, i hvert fall om det dreier seg om grad C eller D. Når vi stiller spørsmål om hunden har vært stiv utover det som er normalt etter en lang jakt dag, så innser vi at spørsmålet ikke er eksakt definert og at det derfor kan være vanskelig å vite hva en skal svare. Hva er normalt i en sann sammenheng? Alle hunder blir stive dersom de er lite trent og plutselig blir utsatt for harde påkjenninger, men kanskje vil de som vet at bikkja har HD lettere komme til å karakterisere dette som unormalt. Vi ser ikke bort ifra at presisjonen i statistikken kan være påvirket av det.»

HD-prosjektgruppas kommentarer:

Antagelig vil langt flere hunder oppleve smerte pga. HD enn det tallene for redusert yteevne indikerer.

Underrapportering av halthet og stivhet er antagelig vanligere enn overrapportering. Eiere ser ofte ikke kliniske symptomer som en veterinær ville sett tydelig. Spesielt gjelder dette hvis hunden har smerter og egentlig halter på begge beina, noe som ikke gir en typisk synlig halthet, men mer tilsynelatende stivhet.

Andelen hunder som halter og/eller viser stivhet er lav, selv på hunder med en HD-diagnose. Som tidligere nevnt vil graden av røntgenforandringer, hundens generelle konstruksjon, samt hundens fysiske form være avgjørende for om den utvikler symptomer eller ikke. Sammenlikner vi

imidlertid HD-frie med hunder med HD i harehundundersøkelsen, ser vi at det er en mangedobling av forekomsten for symptomer for hunder med HD, i forhold til de fri. (Andelen HD-frie hunder som halter er 1,5%, mens 3,5 *ganger* så mange av hundene med grad C halter – 5,2% -). Alvorlige grader av HD representerer derfor et dyrevelferdsproblem for de hundene som affiseres.

Harehundundersøkelsen og HD-kapittelet fra Rapport avlsplan breton fins som egne vedlegg til sluttrapporten fra NKKs HD-gruppe.